

Szünet van

A tavasz katarziszt forradalom nélküli nyár követi, állapototta meg Kornél.

Radiátorrá vált, lehúzott redőnyök mögötti sötét szobákban izzadtak, a tévé gügyögése mellett aludtak, és a szabadságukat töltötték a falu lakói, akik a földszintes és kertes katlanok mélyére menekültek a Nap elől. A jóllakott, kitartott macskák parazitaként tapadtak a kerítések hideg kőoszlopaira vagy a házfalak nyirkos tövébe, ahol csukva tartották szemüket, nyújtva a lábukat, lógva a farkukat. A fák és a bokrok a besűrűsödött, nehéz, szinte fortyogó, lélegezhetetlen levegő ellenére megállíthatatlanul csiripeltek a tél vége óta, a párázás befejeztével elnyűtten és céltalanul – de dalukat csak az hallotta, aki odafigyelt rá.

Kornél egy doboz eperrel közeledett Emeséhez, hogy még egy nappal meghosszabbítsák májusban kezdődött kapcsolatukat, a hön vágyott beteljesülést, utána pedig Alexanderrel akart autókázni a földutakon, hogy megünnepeljék annak friss jogosítványát.

Emese a nyakába csimpaszkodott, mikor „végre” megérkezett. Egyszerű, rongyos ruhák voltak rajta, az otthoni nemtörődöm viselete; nem festette ki magát; hajában, amely enyhe csípős, ecetes szagot árasztott, apró korpadarabkák gyűltek. Elégedetten nyögött a karjaiban, akár az imént látott, régen megfialt macskák, amelyeknek immár egy jó darabig semmi csábítanivalójuk nincsen, csak dorombolva hagyják, hogy gazdájuk életben tartsa őket. Kornél el akarta lökni magától, nem bírta tartani, elfáradt a gyaloglásban, a Nap az úgynevezett „életető sugaraival” inkább elszívta, semmint növelte erejét – de most már ő is biztonságban volt zsarnoksága elől. Csiklandozással próbálta lerázni magáról a lány terhét, de nem járt sikerrel. Fölmutatta hát az epret, ami viszont már elfogadásra talált: a lány eleresztette, s ajándékával vigyorogva a konyhába szaladt. Mosolygott, és Kornél is mosolygott.

Megmosta, felszelte és cukorral szórta be, majd bement a szobájába. Kornél követte. Emese filmet akart nézni. Kornél nem ellenkezett, nem volt jobb ötlete.

Emese szorosan melléült az ágyon, a befüggönyözött helyiség szürke mozdu-
latlanságában. A homlokukon fortyogó verítéket az ütemezetten feléjük forduló
ventilátor szárította, amelynek bűgásától nem hallották a szerelmi vallomáso-
kat, de mosolyogva feltételezték, hogy elhangzottak, akár az örök madárcsiri-
pelés, mivel a szereplők boldognak tűntek.

A film a katarzis, a szerelmesek egymásra találása után öt perccel ért véget.
Az eper elfogyott. A ventilátort lekapcsolták, amely így dermedten a semmibe
révedt, mint aki szégyenkezik: rúdon ringó kurva volnék? Emese Kornélhoz
bújt, akár az imént látott hősök. Odaadóan, figyelmesen hallgatták az óra sú-
lyos, minden elékerülő pillanat fölött halálos ítéletet hirdető kattanásait.

Emese még éhes volt. Te mit kérsz? Mindegy. Amit te. Pirítóst rágtak trap-
pista sajttal. Kornélnak íztelen volt, és gumyszerű a darabka megmerevedett tej,
kenyere pedig megkormosodott. Nem szólt, nem panaszkodott, ahogyan az
egykori tej és a kenyér is belenyugodtak visszafordíthatatlan állapotukba, s
mindamellettnémán túrték, hogy nyelvek zsonglörködjenek velük.

Visszatelepettek az ágyra, ugyanoda, ahol az előbb ültek, ahol mindig ülni
szoktak. Panaszkodtak a hőségre, s megegyeztek abban, hogy az rossz. Emese
föltett egy lemezt, és énekelt. Kornél mosolygott. Remélte, nem kéri meg, hogy
tegyen fel ő is valamit, amit ő szeret, mert félt, nem tetszene neki, az övével nem
egyező véleményt alkotna róla. Majd Alexanderrel. Száll utánuk a por, az ablakot
lehúzzák, úgy üvöltének torkuk szakadtából a hörgő művésszel együtt a szélben
lengő búzának; alkonyatkor pedig felfekszenek a motorháztetőre, és nézik a vö-
rösödő eget, meg isszák a sört. Jobbnak látta, ha lassan indul is.

Emese snapszerozni akart. Kornél úgy vélte, még belefér az idejébe egy
parti, de megjegyezte, hogy ő mellesleg szívesebben sakkozna. Emese fúj, nyá-
vogott. Kornél az eperre gondolt, amiért cserébe várt volna valamit, és az almás
pitére, amit Emese süttött pár napja, s amiért viszonzásul hajlandó volt elmen-
ni vele egy mozi ihlette piknikre az erdőbe, de nem szólt semmit. Eszébe jutott,
amit az utcán figyelt meg a forradalom nélküli nyárról, s valami arra ösztönöz-
te, szólnia kéne erről Emesének. Aggódott, egy beszélgetés parttalan, irányít-
hatatlan voltából fakadóan veszélybe sodorhatná órarendjét, nem úgy, mint
egy kiszámítható, az idő tengelyéhez láncolt, két pont közé zárt film vagy ze-
neszám.

Emese nyert, és ennek örült, Kornél veszített, és annak örült, hogy ennyi közös
élmény, ágyon való mocorgás, ide-oda nézés és bámulás, figyelem bizonyosan
elég lesz mára, kötelességét teljesítve, büntudat nélkül elmehet. Egymásra pil-
lantottak és mosolyogtak, mint akik kétséget kizáróan egyre gondolnak. Emese
ezen felbuzdulva Kornél ölébe szökkent, s szívni kezdte a nyakát. Kornél érez-
te, nem visel bugyit, melltartót; bimbói kihegyesedtek a pólója alatt. Az eperre
gondolt, és arra, hogy Alexander és a sehova se vezető, szalagkorlátok és tiltó-
táblák nélküli földút már várhatják. Aztán megérintette a lány gubancos haját,
aki akart valamit, s akinek ez az akarás kitöltötte egész testét és szellemét,
amelynek beteljesítéséért olyan keményen küzd – lám, fehérneműt se vett föl,

s milyen szorgalmasan, hízelgően, dorombolva szívja őt –, hogy vétek lett volna erőfeszítéseit semmibe venni. Még az is lehet, meghálálja valamivel, ahogyan ő az almás pitét, vagy mint neki kellett volna az epret.

Megragadta csípőjénél, és maga alá gyűrte. Nézte a kígyózó gerincet, a párnával betömött száját, az embert, akit ütemes, gépies csípőmozdulatokkal taszított az öntudat túfokáról a gyönyör kútjának fenekére. Aztán arca grimaszba rándult, egy órakattanásnyi időre ő is megremegett, s hagyta, a nő hadd szívja el utolsó csepp erejét is. Lefeküdt, Emese hozzábújt. Heverték, akár a macskák, az egyre sötétebb szoba fehérjeszagú, áporodott levegőjében. Tétlenül hagyták, hogy különféle testnedveik bőrükre száradjanak. Kornél a fehér plafon semmijébe révedt, mint aki elvégezte munkáját, hasznos volt, s most a polcra tették, lekapcsolták. Valamiféle szégyenszerűséget kezdett érezni, aztán a tavaszi forradalmak rémlettek fel előtte, cselekvések és történések, sötétben rejtőzködő csókok és tervek, kitérések, mozgások és üvöltések, amelyeket kiváltott valami – talán egy szenvedély? –, de nem tudta, mit gondoljon ezekről. Talán Emese?

Emese ekkor beszélni kezdett. Szeretne utazni, tóparton sétálni, étteremben enni, szép ruhákat venni, bókokat hallgatni, homályos utcákon kézen fogva osonni, nevetni, sokat nevetni és csókolózni, és mindenféle ehhez hasonlót, amit a filmekben látott. Azt mondta, szereti, imádja, boldog, vagyis csupa olyasmit, amit Kornél természetesnek, magától értetődőnek vett, akár a madarak állandó zivajját. Mosolygott. Senkei Kornélné, ízlelgette a lány. Kornél az ütemes csípőmozdulatokra gondolt, az almás pitére, arra, hogy mindebből nem ért semmit, felállt és öltözködni kezdett.

Te engem nem is szeretsz, mondta Emese.

Kornél kezében a gatyájával megállt. Az eper, az semmi? De a cukrot ő adta. Csiklandozni kezdte a lányt, aki nekirontott, akár egy lázadó, aki követelt valamit, ami neki igenis jár, mint mikor megérkezett. Ezúttal becézgette is közben. Azt mondta, lángoló oroszlánsörényes, cukormázsbőrű tünemény, édes, piros mellű csoda, márványoszlopcombú királynő. Emese kacagott és mosolygott. Kornél is mosolygott. Mind a ketten mosolyogtak.

Amikor elindult, már besötétedett. Alexander felhívta, most már ne törje magát, az apja estére nem adja oda a kocsit.

Nyáron nincsenek forradalmak. De mégis, miért és ki ellen kellene lázadni?

Horgászat

A gyorsvonat elhagyta az északi hegyeket, vészesen, visszafordíthatatlanul suhantak a végállomás felé. A kék szerelvény fürge folyamként robogott lefele, a folyómeder mellé épült város irányába, a maguknak való erdők és a vén, morgó falvak között. Az eddigi látványt mamlasz ipartelepek, lapos raktárak, szinte lepénnyé préselt áruházak és a semminek páváskodó irodaházak váltották fel. Rohamosan és menthetetlenül közeledtek céljuk felé, amitől Emese elkedvetlenedett, mert a másfél órás menetidő alatt nem sikerült elérnie, hogy a vele szemben ülő Imre megszólítsa.

Imrét azonnal megkedvelte, amint felszállt a vonatra, és jegye mögül rásandított. Imre magán viselte lemoshatatlan stigmáit a boldog szülők által óvott gondtalan gyermekkoruk: haja tiszta volt, szellős, mályvás bőre puha, amelyet még nem érintett munka, mozdulatai kimértek, és kisugárzása nyugalmat árasztott. Mosolyában, amellyel új útítársát köszöntötte, ott bujkált édesanyja szeretete, helytelen testtartásában viszont, amivel könyve fölé görnyedt, a rossz, vélhetően lusta apa mintaképe. Ruhái szertelensége, ízléstelensége is az életéből hiányzó szigorrról árulkodott. Nem ismerhette meg a *szabályokat*, s ezért még egészen gyerek volt, magatehetetlen az élet kihívásaival szemben. Ám mindez nem zavarta Emesét. Pár hete ért véget bizonytalansággal és kiszámíthatatlansággal terhes, holnaptalan „szerelme”, amelyben egy pillanatra se tudott békét lelni, lába alatt örökké tenger volt a talaj, vagyis most olyan kapcsolatra vágyott, amiben nem kínozzák meg, biztonságban lehet, s úgy vélte, ezt Imrétől megkaphatná – aki emellett helyes is volt. Éppen ezért örült, hogy a fiú addig józan szeméből egyszerre eltűnt az értelem fénye, amint megpillantotta őt, mert ebből tudta, hogy máris az övé lett.

Amint a vonat megkezdte útját, Emese türelmes várakozásba kezdett. Nem sejtette, hogy Imre még mindig serdülőnek hitte magát, akinek arcán pattanás serken pattanás hátán, és hogy a lányokról továbbra is azt tartotta, hogy barátnővé csak sportolók vagy zenészek mellett hajlandók válni, s emiatt – bár akarta – nem mert kibújni könyvéből, hogy Emeséhez közeledjen. Úgy vélte, gyilkosként hamarabb megláthatná Isten arcát, minthogy izzadó tenyerével akár csak egyszer is megérinthetné a tőle karnyújtásnyira pihegő lányt. S Emese valóban valamiféle misztikus lényé lényegült át előtte, akinek múzsai nyelvét nem értette, és nem is volt szabad értenie, mert a faforgácsként göndörödő haj kacagása, a delejező, súlyos barackillat és a sötét harisnyák között megbúvó titok biztosan nem neki szólhatott.

Imre hallgatott. Olykor kihúzta magát, nyújtózkodott, esetleg kihajolt az ülések közti ösvényre, hogy a kalauz jöttét figyelje, de Emesét nem vezethette meg, ő ugyanis nagyon jól tudta, hogy ezek a mozdulatok, ez a színdarab neki

szól, hogy alkalmanként végigpillanthasson rajta. Emese készségesen részt vett a játékban, a zöld és barna csíkokká elmosódó erdőt szemlélte, s mintha nem venne észre az egészből semmit, ártatlanul hagyta, Imre hadd teljen el kemény munkával megformált teste és különös körültekintéssel összeválogatott öltözéke részleteiben.

Am Emese lassan elunta a várakozást, s belátta, ha el akar érne valamit, magának kell cselekednie. Azon morfondírozott, hogyan provokálhatná ki az első lépést Imréből, mivel ösztönözhetné kezdeményezésre, amikor megérkezett a kalauz. Emese, miután fölmutatta az ellenőrnek, szórakozottan maga előtt forgatta diákigazolványát, úgy tett, mintha lenyűgöznék a különféle színű és mintájú, hitelességet igazoló matricák, és a fekete-fehér kép elfuseráltságán sopánkodna, hátha Imre észreveszi, hova jár egyetemre, és tesz rá egy beszélgetésindító megjegyzést. De Imre csupán azt szúrta ki, hogy „1992. 11. 18.”, Skorpió, állapította meg. A szurkálódó, támadó skorpió nem jó párosítás a bizalmatlan, kemény páncélja védelmét élvező, oldalazó járása közben örökösen veszély után kémlelő rákkal – mint az *köztudott* –, így Imre végre lecsillapodhatott, lett kifogása, amivel hibátlanul igazolhatta tétlenségét. Hiszen az apró aranykereszt Emese nyakában ezzel a csillagállással nem feltétlenül egyszerű dísz, hanem lehet a bigottság jele. Ha pedig ez később beigazolódná, akkor állandó lenne közöttük a viszály, lévén Imre nem akarta magát egy vallás vagy világnézet mellett sem elkötelezni, biztos, ami biztos alapon inkább mindenből csipegetett. Imre nem látta többé szentnek Emesét, de még csak egy bráhmanának se, sőt felsőbbrendűnek érezte magát vele szemben, s immár büntudat nélkül, bátran vonult vissza könyvébe, a vaskos papírkötegerődbe.

Válaszul Emese női magazint húzott elő táskájából, sértődötten attól, hogy szépek tartják, de annyira már nem, hogy meg akarnák szerezni. Imre sebet ejtett nőiességén, és fölhagyva a horgászással inkább ő is olvasott. Nyakától elhúzza, ujjai között pödörgetve a kis keresztet, akár egy hajtincset, unottan lapozgatott, a kettőjük között álló asztalka fölé hajolva tájékozódott a tavaszi pozitív energiákról, amelyek az előrejelzés bizonyossága szerint jótékonyan fognak hatni a szinglik szerelmi életére, illetve horoszkópjáról, ami kíméletességre intette a héten.

Kisvártatva megérezte, hogy Imre ismét őt figyeli. Imre úgy gondolta, Emesének nem fog feltűnni, ha időleges görnyedtsége révén láthatóvá vált, a vonat zakatolásával együtt ringó, meleg melleit bámulja, amelyek naivan, mit sem sejtve légyapír, csalétek voltukról, tudomást se véve a világról, piros, csipkés fészkekben heverésztek. Emese elmosolyodott magában, büszke volt, hogy öntudatlanul is milyen leleményes, és feloldozva Imrét bűnei alól, új terven töprengett, amivel magához édesgetheti a prédát, a bátortalan gyermekeket.

A keresztrejtvény! – világosodott meg, amint a magazin utolsó oldalához ért. Toll után kutatva turkálni kezdett táskájában, majd maga elé motyogva azt füllentette, elfelejtette bepakolni. Imre mindeközben arra jutott, horoszkópjukban talán aszcendenseik összeillhetnek, s már nyúlt is volna tolláért, amikor ráeszmélt, hogy nála tényleg nincsen.

Emese egyre elkeseredettebb lett, egyre megalázóbbnak érezte, hogy erőfeszítéseit nem követi jutalom. Bosszúsan tömkölte vissza az olcsó magazint a női táskák kozmikus káoszába, mikor véletlenül kiejtett belőle valamit, amiről agyafúrtan nem vett tudomást. Imre kifogások nélkül maradván szemlélte a különös tárgyat, amelynek felvételére nem csupán az általánosan elvárt jó szándék, de a férfiaktól megkövetelt, a nők iránt tanúsítandó illedelmesség és figyelmesség is kötelezte. Nem maradt más választása, az asztal alá hajolt, karja súrolta Emese könnyű anyagú szoknyáját, amely úgy simogatta, akár a szentlélek. A tárgy egy műanyag boríték volt, benne a megmásíthatatlan bizonyítékkal, hogy Emese: nő, amit egyszerre mind a ketten szégyellni való dolognak találtak. Olyan vörösek lettek, mint Emese melltartói, s bárgyún mosolyogva igyekeztek valami érdekeset és elmulaszthatatlant találni az ablakon túl.

Imre hamarabb lecsillapodott, mint a megfáradt Emese, aki az utóbbi percekben minden idegszálát megfeszítve próbálta magához vonzani őt. Valami tréfán dolgozott, amellyel az addig gyülemelő feszültség kirobbanása okozta katasztrófa nyomait eltüntethetné. Ezt az elszántságot növelte benne még az a gondolat, hogy állítólag a lányok szeretik, ha a pasi idősebb náluk, márpedig ő két évvel volt tapasztaltabb és jártasabb az életben, mint Emese, ám akkor megcsörrent a lány telefonja. Imre biztosra vette, hogy Emesét a párja hívta. Szégyellte iménti szándékát meg az egész úton át tartó nyálcsorgatását, mintha lejáratna volna magát egy láthatatlan közönség előtt, amelyet az egész világ alkotott. Ostobán meredt a könyvére, benne kettőt ha lapozhatott, mióta Emese leült vele szemben. Nem értette, hogyan is gondolhatta, hogy ő, a szemüveges, a csökevényes izomzatú, megérdemelhet egy ilyen telt, vidám és elégedett mellű nőt. Emese elrakta a telefont, s csak később tudatosult benne, amikor a helyzetet már képtelen lett volna megmenteni bármilyen motyogás, hogy figyelmetlenségével és kapkodásával elriasztotta Imrét. Nem értette, miért mondhatta azt apjának, én is szeretlek, mikor annak érzélgősségét nem szokta viszonzni. Gyűlölte apját, aki csak afelől érdeklődött, mikor érkeznek meg, nem is sejtve, jó szándékkal rombolt és nem segített lánya életén. De legjobban magát gyűlölte, hogy hagyta, eluralkodjanak rajta érzelmei, és egy óvatlan pillanatban nem tudott tiszta fejjel cselekedni.

Amikor befutottak az állomásra és leszálltak a vonatról, Imre előreengedte Emesét. Az útitársak, a harcostársak, az örök ellenségek, a vad és a ragadozó, a férfi és a nő dobtak egymásnak egy-egy félszeg, sértődött sziát, s mindezt úgy, mintha csak régi cimborák búcsúznának egymástól egy fél napra, majd kielégítetlenül, a következő alkalomban reménykedve elváltak egymástól.